

tíðindablaðið
sosialurinn

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevvari: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
Bládfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kálmur Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurinn
Prent: P/f Pressan 1981

Bygdamenning

EITT gandaorð tey seinastu árin hevur verið »bygdamenning«. Spurningurin er tó, hvat ið verður lagt í hetta orð. Tað er sjálvsagt alt í lagi, at vegir og berghol koma til hvørja bygd, og at deildir av almennum stovnum koma úti um landið. Men við bygdamenning meinast væl fyrst og fremst, at skapt verða arbeiðspláss, og tá fyrst og fremst innan framleiðsluna.

HÓAST nakað er hent, so má sigast, at her gongur enn alt ov seint. Og bestu mynd av støðuni fingur vit í útvarpssendingini herfyri, tá vit hoyrdu um trupulleikarnar við at fáa figgja eitt virki í eini útoyggj.

HER HAVA vit eitt gott dømi um fólk, sum vilja nakað. Men tey fáa so at vita frá almennum grunnum, at hetta ikki ber til figgjarliga. Men hvat so. Er veruliga einki arbeiðspláss, sum ber til at leggja á smáplássum?

TAÐ ER tað uttan iva, men tað er einki at ivast í, at hetta er í hvussu er eitt øki, har tað almenna má ganga á odda, um nakað skal henda. Tað er jú skjótt at taka áráði frá fólki, sum vilja nakað, men sum bert fáa at vita, at hetta »ber ikki til«.

HER eigur landsstýrið at vísa, at teir veruliga meina nakað við tað, tá teir siga seg vilja hava fólk at verða verðandi á bygd. T.d. kundi verið sett ein serlig bygdamenningarstova, sum bert skal hava til uppgávu at kanna, hvørji arbeiðspláss kunnu setast á stovn á teimum smærru bygðum. Ella kundi tað verið

ein deild av nýggju menn-ingarstovuni, sum fekk hetta málsøki.

T.D. ER einki at ivast í, at móguleikar mugu vera í útróðri og virking av fiski. Og her hevur landsstýrið ligið á latu síðuni! Fyri nøkrum árum síðani sendi Føroya Fiskimannafelag landsstýrinum uppskot um at gera tað figgjarliga móguligt at virka saltfisk á smáplássum. Hetta kundi t.d. verið gjørt við at áseta ein ráfiskapris, sum fiskakeyparar á slíkum plássum høvdu ráð at gjalda, tá hædd varð tikin fyri teimum viðurskiftum, sum skiltu eina slíka fiskavirking frá einum vanligum flakavirki. Við rættuliga smáum ílögum kundi á henda hátt verið elvt til størri útróður frá teimum einstøku plássunum, og tá fiskurin varð saltaður á staðnum, kundi hetta í hvussu er skapt nøkur arbeiðspláss afturat.

Í FYRSTA umfarið bar landsstýrið skjótt at. Málið varð sent fiskivinnuráðnum og ráfiskanevndini til ummælis. Ráfiskanevndin mælti til eina mannagongd við ásetan av prísnum, og fiskivinnuráðið tók undir við málinum. Men síðan er einki hent, hóast vit vita, at menn frá smáplássum hava allarstørsta áhuga fyri at fáa hetta mál fram.

SÍÐSTA samgona setti 75.000 kr. av árliga til bygdamenning, og sigur hetta tal nakað um, hvussu stórus dentur varð lagdur á hetta mál.

VÓNANDI kann sigast, at tá hetta landsstýrisskeið er farið, at verandi samgona hevur lagt heilt annan dent á hetta mál. Sum eitt stig kundi landsstýrið fingið avgreitt málið um fiskavirking á smáplássum.

-i

Friður, Hiroshima og McCloy

Dagurin 6. august man standa sum ein tann størsti sorgardagurin í mannsöguni. Henda dagin fyri 42 árum síðani, 6. august 1945, fall fyrsta kjarnorkubomban nýtt í kríggi yvir japanska býin Hiroshima. Triggjar dagar seinni stóð Nagasaki fyri túri. Umframt tey væl omanfyri 100.000, ið doyðu beinanvegin, doyðu eins nógv seinni ein deyða í ófatuligari pinslu, so trupult er at avgera hvat var frægari, at doyggja beinanvegin ella at yvirleva. Enn doyggja fólk í hesum býum av ymiskum fylgiárinum av bombunum. til tess at minnst henda sorgardagin og fyri at virka ímóti, at hesi vápn nakrantíð verða nýtt aftur, verður Hiroshimadagurin hildin.

Hesar kjarnorkubombur vórðu byrjanin til eitt tíðarskeið í søgu okkara, har tann óhugnaliga höttanin um eitt altyðandi ragnarok allatiðina lá aftan sýn.

Í 42 ár hava øll fólk á jørðini nú liva í deyðaskugganum frá hesi meiningsleysu höttan um eitt kríggj, ið eingin kann vinna.

Á stórum landaøkjum standa kjarnorkuvápn tilbúgvín, á og undir øllum heimsins høvum sigla fer lódd við kjarnorkuvápn, i luftini sveima alt samdøgrið flogfær fylt við hesum ófrættarboðberum.

Herfyri var amerikanska herskipið McCloy á Havnini. Fólk fyri Friði mótmæltu hesi vitjan, tí vit minnst læruna frá Hiroshima og vit mót-

mæla tí, tá ið kjarnorkuvápn koma nærhendis føroyskum sjó-ella landaøki. Tað kann vera, at McCloy hevði kjarnorkuvápn umborð, kann eisini vera at teir ikki høvdu, teir vildu ikki siga okkum frá tí. Men bara tað, at vit ikki fáa fulla vissu um, at eingi kjarnorkuvápn eru umborð, ger at vit mótmæla tilvikari vitjan, úr hvørjum landi hon so er.

Frægasta minnið vit kunnu seta yvir Hiroshima er, at øll kjarnorkuvápn í heiminum verða burturbeind.

Fólk fyri Friði

Konteynarar
til sølu

NORD-TRANS
Tlf. 562 69

Vanæring av Dannebrog

Í greinini í týsdagsblaðnum um royndina at festa eld á Dannebrog manglaði ein setmíngur, soleiðis at eitt brot í samrøðuni við lögmann ikki gav røttu meiningina.

Við rætting ljóðar brotið soleiðis:

Annars heldur lögmaður ikki, at hetta (vanæringin av danska flagginum, blaðm.) er dømi um, at ein serlig antidanisma hevur tikið seg upp her á landi ella at meginparturin av okkara fólki tekur undir við slíkum atburði...

Neyðhjálp

Íltapparat í ymsum sniðum og pakningum, sjúkaberur o.a. tilhoyr. Medisinkistur útvegast.

Carl á Lag

Tlf. 149 22
Yviri við Strond 21

Ja! Eg gerist haldari av Tíðindablaðnum Sosialinum og fái blaðið 3 ferðir um vikuna.

Haldaragjaldið fyri ársfjórðingin er kr. 130,-
Haldarar uttanlands gjalda kr. 150,-/ársfj.
Gjaldið verður ongantíð fyri fleiri bløð enn tey, ið eftir eru at koma í einum ársfjórðingi.

Navn: _____

Bústaður: _____

Kannað posthusinum

Ópostað
SOSIALURINN
míndar
postgjaldið

sosialurinn

Box 76
3800 Tórshavn